

2023

TOIMINTASUUNNITELMA

1. JOHDANTO	3
2. YHDISTYSTOIMINTA	5
2.1. Toimintaperiaatteet	5
2.1.1. Toiminta-ajatus	5
2.1.2. Visio	5
2.1.3. Arvot	6
2.2. Organisaatio	6
2.2.1. Yhdistyksen kokous	6
2.2.2. Hallitus	7
2.2.3. Työjaosto	7
2.2.4. Toimialaryhmät	7
2.2.5. Nuorisajaosto	7
2.2.6. Toimisto	7
2.3. Jäsenyys	7
2.3.1. Kuntajäsenet	7
2.3.2. Yritys- ja yhteisöjäsenet	7
2.3.3. Henkilöjäsenet	8
2.3.4. Kannatusjäsenet	8
2.4. Tilintarkastajat	8
3. SUUPOHJAN KEHITTÄMISYHDISTYKSEN TOIMINTA VUONNA 2023	9
3.1. Ohjelmallinen seudullinen kehittäminen	10
3.1.1. Leader-toiminta	10
3.1.1.1. Leader-ohjelmakausi 2023–2027	10
3.1.2. Yhdistyksen omat hankkeet vuonna 2023	11
3.1.2.1. Toimintaraha 2023-2027	11
3.1.2.2. Toimintaraha siirtymäkausi	11
3.1.2.3. Omistajavaihdoksilla kasvua ja elinvoimaa	12
3.1.2.4. Visit Suupohja sykähdyttää	12
3.1.2.5. Vauhtia valokuituun	12
3.1.2.6. Digikatselmukset yleishyödyllisissä tiloissa	13
3.1.2.7. Kestävä kehitys kylissä	13
3.2. Kansainvälinen hanketoiminta	13
3.2.1. Yhdistyksen omat kansainväliset hankkeet vuonna 2023	13
3.3. Kylien kehittäminen	13
3.3.1. Yhdistyksen omat kylien kehittämishankkeet vuonna 2023	13
3.3.1.1. Kylille III	13
3.3.1.2. Älykkäät kylät -hanke	14
3.4. Nuorten aktivointi ja osallisuus	14
3.4.1. Yhdistyksen omat nuorten hankkeet vuonna 2023	15
3.4.1.1. Tulevaisuuden tekijät	15
3.5. Yritys-, Yhteisö- ja NuorisoLeader-raha	15
4. MUU TOIMINTA JA YHTEISTYÖTAHOT	16

1. Johdanto

Leader Suupohjan toiminnan pääpaino on vuonna 2023 ohjelmakauden 2023-2027 alkuun saattamisessa, Virtaa viisikkoon -kehittämisstrategian ja omien hankkeiden toteuttamisessa. Myös vanhan ohjelmakauden ja siirtymäkauden loppuunsaattaminen vaativat työpanosta vuoden aikana. Ohjelmakausi 2023-2027 alkoi virallisesti 1.1.2023, mutta varsinainen rahoitustoiminta pääsee alkamaan arviolta kevään 2023 aikana.

Toimintavuoden aikana keskitytään uuden kauden rahoitusmahdollisuuksista viestimiseen. Myös ohjelmakauden 2014-2020 ja siirtymäkauden 2021-2022 tuloksista ja vaikuttavuudesta kerrotaan edelleen, sillä esimerkit auttavat hakijoita hankkeiden ideoinnissa ja toteutuksessa myös uudella kaudella. Toimia toteutetaan uuden kauden toimintarahalla, johon ennako on haettavissa kevään 2023 aikana.

KYLÄT

Kyliä kehittäminen jatkuu **Kylille III** -hankkeessa. Hanketta toteuttavat Etelä-Pohjanmaan Leader-ryhmät yhdessä kukin oman pääteemansa mukaisesti. Hankkeelle on saatu rahoitus Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksesta. Hanketta hallinnoi Leader Aisapari. Hanke on kuitenkin päättymässä vuoden 2023 aikana ja uutta kylien kehittämiseen painottuvaa hanketta aletaan valmistella Älykkäät kylät-teeman alla.

Vauhtia valokuituun -hanke jatkuu vielä kesään asti. Vuoden 2023 aikana hankkeessa keskitytään valokuituasuiden lisäksi digikatselmusten tekemiseen kylien kokoontumistiloihin. Digikatselmuksia varten luodaan toimintamalli, jota voidaan myös jatkossa käyttää. Digikatselmuksissa käydään läpi kiinteistön tietoliikenneyhteydet ja nykyiset digitaaliset palvelut sekä mietitään millaisia tarpeita kiinteistöllä tai sen käyttäjillä on tulevaisuudessa digitaalisuuteen liittyen.

Jos digikatselemukset nähdään hyvinä ja tarpeellisina, haetaan aiheen ympärille oma hanke. Digikatselmuksien lisäksi hankkeessa opastetaan kiinteistöjen vastuuhenkilöitä ja käyttäjiä hyödyntämään digitaalisuutta yhä enemmän ja näin helpotetaan erilaisten tilojen käyttöä ja saadaan kustannussäästöjä. Hankkeessa käydään myös hakemassa hyviä esimerkkejä muilta alueilta niin Suomessa kuin ulkomailla. Hankkeeseen olisi tarkoitus palkata 1-2 hlöä ja toiminta-alueena olisi koko Etelä-Pohjanmaa.

Visit Suupohja sykähdyttää hankkeessa -kehitetään Visit Suupohja -brändiä ja Visit Suupohja -sivustoa siten, että se vastaa yhä paremmin alueen asukkaiden ja matkailijoiden tarpeita. Matkailijat haluavat saada sivustolta yhä enemmän ja tarkempaa tietoa, mutta myös elämyksellistä sisältöä.

NUORET

Nuorten aktivointia ja osallisuuden kehittämistä tehdään **Tulevaisuuden tekijät** -hankkeessa. Hankkeessa keskeisiä teemoja ovat mediakasvatus, ympäristöasiat ja -kasvatus, nuorten osaaminen ja vaikuttaminen sekä kansainvälisten kokemusten mahdollistaminen. Hankkeiden tavoitteena on myös Nuorisoleader -toiminnan vakiinnuttaminen Suupohjaan sekä aktivointi Nuorisoleader-raham hakuun.

ELINKEINOT

Omistajanvaihdoilla kasvua ja elinvoimaa -hankkeen tavoitteena on edistää yritysten hallittuja ja onnistuneita omistajan- ja sukupolvenvaihdoksia mm. tekemällä kartoituksia omistajanvaihdos ja sukupolvenvaihdostilanteesta sekä tarjotuista asiantuntijapalveluista alueella. Lisäksi lisätään alueen asiantuntijoiden osaamista ja järjestetään infotilaisuuksia aihepiiriin kuuluvista asioista yrittäjille.

KANSAINVÄLISYYS

Toimintavuoden aikana on tavoitteena jatkaa myös kansainvälistä hankeyhteistyötä ainakin Geopark- ja ympäristökasvatusteemojen parissa. Myös hankeyhteistyötä Viron kanssa jatketaan jollakin aikavälillä.

MUUT

MiniLeader-rahoitusta eli Yritys-, Yhteisö- ja Nuorisoleader -rahaa myönnetään pieniin investointi- tai kehittämisprojekteihin. Rahoituksen kautta halutaan saada aikaan uutta toimintaa ja tukea pienten mutta tarpeellisten projektien toteutumisesta alueen yrityksissä, yhdistyksissä ja nuorten ryhmissä. Hakijayhdistyksen tai -yrityksen tulee olla Suupohjan Kehittämisyhdistys ry:n jäsen- Nuorisoleader-raham kohdalla tällaista vaatimusta ei ole. Rahoitus tulee yhdistyksen omista varoista.

Suupohjan seutuviestinnässä tehdään alueen yhteisiä viestintä- ja markkinointitoimia, järjestetään toimijoille teeman mukaista koulutusta sekä pidetään yllä ja kehitetään Visit Suupohja -sivustoa. Seutuviestintää rahoittavat alueen kunnat ja seudullisista toimijoista Leader Suupohja ja koulutuskuntayhtymä Vuoksi.

Toimintavuonna kiinnitetään edelleen huomiota myös jäsenistön aktivointiin ja yhdistyksen jäsenmäärän lisäämiseen. Leader-toiminta on vakiinnuttanut asemansa suupohjalaisen maaseudun kehittämistyössä. Leader Suupohja tarjoaa kehittämiselle toimintansa ja rahoituksensa kautta hyviä ja joustavia välineitä, oli kyse sitten yritystoiminnan, kylien, kulttuurin tai elinkeinojen kehittämisestä.

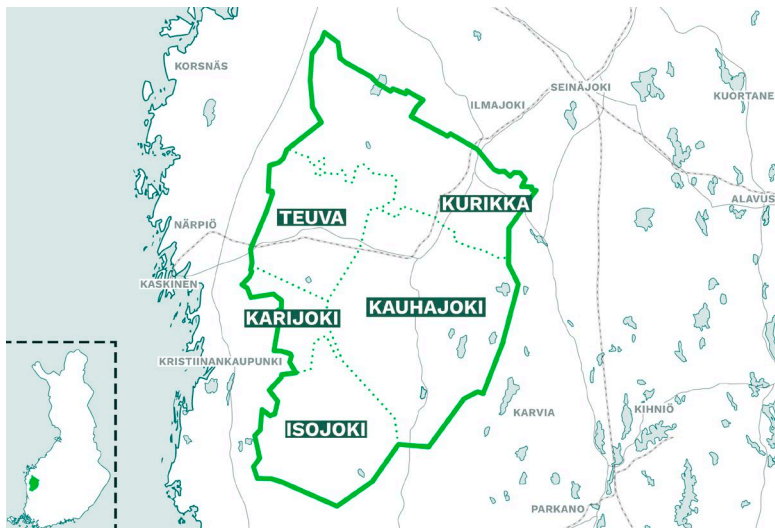
Kauhajoella 22.3.2023

Hallitus

2. Yhdistystoiminta

Leader Suupohja on Isojoen, Karijoen, Kauhajoen, Kurikan ja Teuvan alueella toimiva riippumaton maaseudun kehittämisorganisaatio. Toteutamme alueella EU-osarahoitteista paikallista Leader-strategiaa. Toimintaamme kuuluu niin paikallisen, seudullisen kuin kansainvälisenkin kehittämistoiminnan hankkeistaminen järjestö-, julkisyhteisö- ja yrityspuolella. Yhdistys on eri tavoin osallisena alueen kehittämistoiminnassa vastaten myös alueen kylien ja yhteisöjen kehittämisestä.

Kuva 1. Yhdistyksen toiminta-alue Leader-ohjelmakaudella 2023–2027.

Yhdistyksen tarkoituksena on kannustaa toiminta-alueensa asukkaita, yrityksiä, yhteisöjä ja säätiöitä yhteistyöhön alueensa kehittämiseksi ja maaseudun elinvoimaisuuden parantamiseksi sekä lisätä maaseudun kehittämiseen liittyvää osaamista ja kokemustenvaihtoa eri maaseutualueiden välillä kansainvälinen yhteistyö mukaan lukien.

Tarkoituksen toteuttamiseksi yhdistys:

1. Osallistuu maaseudun kehittämisohjelmien toteuttamiseen paikallisia voimia ja omatoimisuutta hyödyntäen.
2. Tekee yhteistyötä asukkaiden, yritysten, yhteisöjen, ja muiden organisaatioiden kanssa.
3. Laatii ja toteuttaa kehittämissuunnitelmia.
4. Neuvoa ja opastaa toiminta-alueensa asukkaita, yrityksiä, yhteisöjä ja muita organisaatioita maaseudun kehittämiseen liittyvissä asioissa.
5. Järjestää toiminta-alueellaan koulutus-, neuvonta- ja tiedotustilaisuuksia.
6. Toimii maaseudun kehittämisasioissa jäsentensä yhteistyöelimenä.
7. Tekee aloitteita eri viranomaisille.
8. Harjoittaa tiedotus- ja julkaisutoimintaa.
9. Tekee maaseudun kehittämiseen liittyviä selvityksiä.

2.1. Toimintaperiaatteet

2.1.1. Toiminta-ajatus

Yhdistyksen toiminta-ajatuksena on paikallisten palveluiden ja työllisyyden sekä alueen ja sen asukkaiden hyvinvoinnin ja viihtyvyyden lisääminen osallistumalla seudulliseen kehittämiseen sekä rahoittamalla että toteuttamalla hankkeita.

2.1.2. Visio

Visio on olla vuonna 2027 Suupohjan alueen arvostettu rahoituksen asiantuntijaorganisaatio, joka tiedottaa, neuvoa ja kannustaa alueen asukkaita kehittämään seutukuntaa ja sen palveluita huomioiden uudet toimintatavat ja kestävä kehitys.

2.1.3. Arvot

Arvot kuvastavat toimintaamme ja muistuttavat, mitkä asiat olemme kokeneet yhteisesti tärkeiksi. Yhdistyksen toimintaa ohjaavat seuraavat arvot:

- ✓ paikallisuus
- ✓ asiakaslähtöisyys
- ✓ elinvoimaisuus
- ✓ avoimuus
- ✓ aktiivisuus.

Paikallisuus on tärkeä voimavara yhdistyksen toiminnassa. Paikallisuus tarkoittaa, että olemme toimija, joka pyrkii edistämään alueen kehittämistä ja toimii "aidosti lähellä asiakasta". Yhdistys arvostaa paikallisuutta ja alueella tehtävää yhteistyötä.

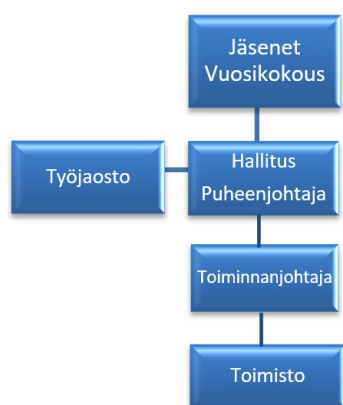
Asiakaslähtöisyys tarkoittaa yhdistyksessämme sitä, että pyrimme toiminnassamme huomioimaan jokaisen asiakkaan yksilölliset tarpeet. Palvelumme ovat monipuolisia ja olemme sekä joustavasti että tasa-arvoisesti asiakkaiden tavoitettavissa ja käytettävissä. Asiakaslähtöisyyttä korostetaan yhdistyksen kaikissa toiminnoissa, sillä asiakas on yhdistyksen toiminnan lähtökohta.

Yhdistyksen tavoitteena on elinvoimainen seutukunta. Alueen elinvoimaisuus on tärkeää, ja pyrimme toimintamme kautta vahvistamaan seutukunnan hyvinvointia ja elinkeinotoimintaa. Tarkoituksena on säilyttää Suupohja turvallisena, elinvoimaisena, kehittyvänä ja yritteliäänä seutuna ja asuinpaikkana.

Avoimuudella pyrimme varmistamaan toimintamme läpinäkyvyyden. Toimimalla avoimesti vahvistamme asiakkaiden ja muiden sidosryhmien luottamusta meihin. Toiminnastamme tiedottamalla ja vuorovaikutteisella toiminnalla edistämme luottamuksellisen ja kehittävän ilmapiirin luomista. Tiedonvälitys on avointa ja tosiasioihin perustuvaa.

Yhdistyksen vahvuutena on työntekijöiden, hallituksen ja muiden luottamushenkilöiden sitoutuneisuus tekemäänsä työhön. Yhdistys tunnetaan seutukunnalla aktiivisena toimijana ja aktivoijana. Yhdistys on vahvasti sitoutunut edistämään seutukunnan hyvinvointia yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa.

2.2. Organisaatio

Kuva 2. Yhdistyksen organisaatorakenne.

2.2.1. Yhdistyksen kokous

Yhdistyksen ylintä päätösvaltaa käyttää yhdistyksen kokous. Yhdistyksen vuosikokous pidetään vuosittain viimeistään huhtikuun loppuun mennessä.

2.2.2. Hallitus

Yhdistyksen toimeenpanevana elimenä on hallitus, johon kuuluu 15 varsinaista jäsentä. Varsinaisille jäsenille valitaan henkilökohtaiset varajäsenet. Varsinaisten jäsenten ja varajäsenten tulee edustaa tasapuolisesti maa- ja metsätalousministeriön kolmikantavaatimuksen mukaisesti paikallista yksityistä sektoria, julkista sektoria sekä yleishyödyllisiä yhteisöjä. Hallituksessa tulee olla vähintään yksi jäsen jokaisesta yhdistyksen toimialueen kunnasta. Vuodesta 2020 lähtien kuntien paikkajako on ollut seuraava: Kauhajoki 4, Kurikka 4, Teuva 3, Isojoki 2 ja Karijoki 2.

Hallituksen varsinaisten jäsenten yhtäjaksoinen enimmäisaika hallituksessa ei saa olla pidempi kuin kuuden toimikauden mittainen. Puheenjohtaja- ja varajäsenvuosia ei lasketa hallituksen jäsenen toimivuosiin. Hallituksen varsinaisten jäsenten ja varajäsenten toimikausi on vuosi.

2.2.3. Työjaosto

Hallitus valitsee keskuudestaan työjaoston, johon kuuluu hallituksen puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja sekä 3-5 hallituksen varsinaista jäsentä. Työjaoston puheenjohtajana toimii hallituksen puheenjohtaja ja varapuheenjohtajana hallituksen varapuheenjohtaja. Työjaoston tehtävänä on valmistella hallitukselle esitettävät henkilöstöhallintoon liittyvät asiat sekä toimia toiminnanjohtajan ja toimiston välittömänä työnantajana.

2.2.4. Toimialaryhmät

Hallitus voi perustaa tarvittaessa toimialakohtaisia työryhmiä ja muita toimikuntia, joihin kuuluu vähintään yksi hallituksen varsinainen jäsen. Toimialakohtaisiin ryhmiin voidaan tarvittaessa kutsua myös yhdistyksen ulkopuolisia asiantuntijajäseniä.

Vuoden 2023 aikana toimintansa aloittaa elinkeinojaosto, jonka tehtävänä on käsitellä uuden rahoituskauden yritystukihakemuksia sekä toimia tiedotuskanavana yleisesti alueen kuntien elinkeinohenkilöiden ja Leader Suupohjan välillä. Elinkeinojaosto ei tee hallitukselle esityksiä yrityshankkeiden rahoituksesta.

2.2.5. Nuorisojaosto

Vuonna 2022 käynnistyi yhdistyksen oma nuoriso-Leader-toiminta. Jaosto koostuu toiminta-alueen aktiivisista ja vaikuttamishaluisista nuorista, jotka haluavat olla mukana vaikuttamassa nuorten asumisen, elämisen ja harrastusmahdollisuuksien kehittämiseen. Nuorisojaosto aktivoi ja arvioi NuorisoLeader-rahahakemuksia ja antaa lausunnon Leader-hankkeista, joissa on nuorisoon kohdistuvia toimia. Jaosto kokoontuu säännöllisesti, suunnittelee erilaisia nuorten tapahtumia ja osallistuu valtakunnalliseen nuoriso-Leader-toimintaan.

2.2.6. Toimisto

Hallituksen alaisena toimii yhdistyksen toimisto. Toimiston tehtävänä on toteuttaa yhdistyksen toimintasuunnitelmaa hallituksen ja työjaoston antamien ohjeiden mukaan. Toimiston esimiehenä toimii toiminnanjohtaja. Yhdistyksellä on pysyvä toimisto osoitteessa Puistotie 51, Kauhajoki ja Yrityspalvelupiste Formussa Kurikassa, jossa toimisto on avoinna tiistaisin tai sopimuksen mukaan.

2.3. Jäsenyys

Yhdistyksen varsinaisia jäseniä voivat olla yhdistyksen toiminta-alueella toimivat oikeustoimikelpoiset yhteisöt sekä toiminta-alueen kehittämisestä kiinnostuneet yksityiset henkilöt. Yhdistyksen jäsenrekisterissä oli joulukuussa 2022 yhteensä 249 jäsentä.

2.3.1. Kuntajäsenet

Kuntajäsenten lukumäärä 31.12.2022 oli 5; Isojoki, Kurikka, Karijoki, Kauhajoki ja Teuva. Kuntien vuotuinen jäsenmaksu vuonna 2022 oli 170 €.

2.3.2. Yritys- ja yhteisöjäsenet

Yhdistyksellä oli vuoden 2022 lopussa yritys- tai yhteisöjäseniä 140 kappaletta. Yritys- ja yhteisöjäsenten jäsenmaksu vuonna 2022 oli 35 € vuodessa.

2.3.3. Henkilöjäsenet

Yhdistyksellä oli vuoden 2022 lopussa 104 henkilöjäsentä. Henkilöjäsenten jäsenmaksu vuonna 2022 oli 10 € vuodessa.

2.3.4. Kannatusjäsenet

Yhdistyksellä voi olla kannatusjäsenenä yksityinen henkilö tai oikeustoimikelpoinen yhteisö. Yhdistyksellä ei toimintavuoden 2022 aikana ollut kannatusjäseniä.

2.4. Tilintarkastajat

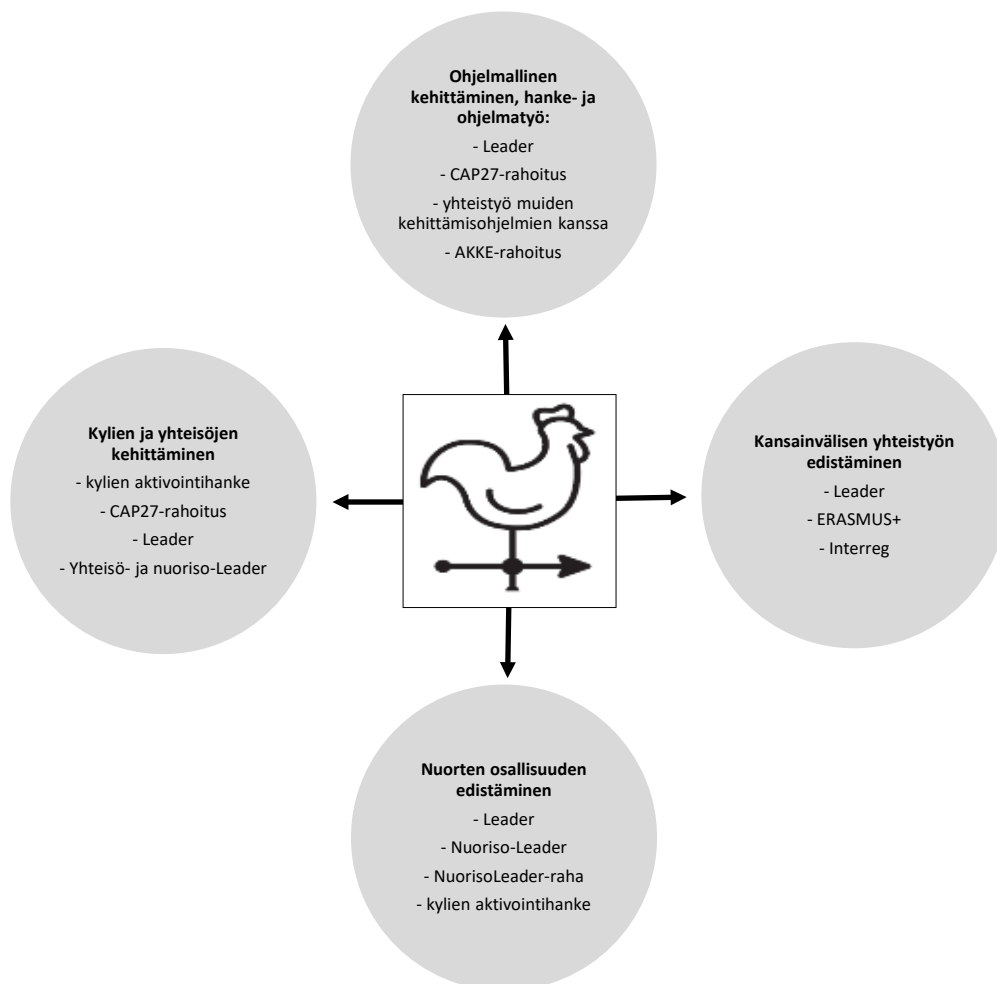
Yhdistyksen vuosikokous valitsee yhden auktorisoidun tilintarkastajan tai tilintarkastusyhteisön sekä yhden auktorisoidun varatilintarkastajan tai varatilintarkastusyhteisön. Tilintarkastajat valitaan hallituksen toimikaudeksi.

3. Suupohjan Kehittämisyhdistyksen toiminta vuonna 2023

Yhdistyksen sääntöjen mukainen toiminta on jaettu neljään eri toiminta-alueeseen, jotka on ositettu alla olevassa kuvassa. Toiminta-alueet ovat:

- ✓ Ohjelmallinen seudullinen kehittäminen.
Toiminta käsittää hankkeiden ja strategioiden suunnittelun, koordinoinnin ja toteutuksen. Hankkeet voivat olla omia tai muille tehtäviä toimeksiantoja.
- ✓ Kansainvälisen yhteistyön edistäminen.
Toiminta käsittää eurooppalaisen Leader-verkoston ja myös muiden ohjelmien kautta tehtävän yhteistyön. Hankkeet voivat olla joko yhdistyksen omia tai muille tehtäviä toimeksiantoja.
- ✓ Kylien ja yhteisöjen kehittäminen.
Kyliden ja niiden palveluiden sekä asumismahdollisuuksien kehittäminen eri ohjelmien, kuten kyliden aktivointihankkeiden kautta.
- ✓ Nuorten osallisuuden edistäminen.
Nuorten aktivointi ja hanketoimintaan tutustuttaminen.

Kuva 3. Yhdistyksen toiminta-alueet.

3.1. Ohjelmallinen seudullinen kehittäminen

3.1.1. Leader-toiminta

Vuonna 2023 toiminnan pääpaino on uuden ohjelmakauden aloittamiseen liittyvissä tehtävissä; hanketoimijoiden aktivoimisessa, rahoitusmahdollisuuksista ja uudesta Virtaa viisikkoon -kehittämisstrategiasta tiedottamisessa. Omien ja muiden hakijoiden ohjelmakauden 2014–2020 ja siirtymäkauden 2021–2022 hankkeiden loppuunsaattamiseen tulee myös panostaa, että ne toteutuisivat tavoitteiden mukaisina.

3.1.1.1. Leader-ohjelmakausi 2023–2027

1.1.2023 alkaneen uuden ohjelmakauden 2023–2027 hankerahoitustoiminta alkaa vaiheittain kevään 2023 aikana. Leader-ryhmät allekirjoittivat sopimukset ohjelmakauden 2023–2027 toteutuksesta maa- ja metsätalousministeriön sekä Ruokaviraston kanssa 10.2.2023 Säätytalolla Helsingissä. Uuden ohjelmakauden toimia toteutetaan uudella toimintarahalla, johon on haettavissa ennakko kevään 2023 aikana. Paikalliseen kehittämisstrategiaan varattu kuntarahoitus toimii ns. ”könttärahoitus-periaatteella”, mikä tarkoittaa, että kunnat eivät voi vaikuttaa mitä hankkeita Leader-ryhmä rahoittaa, vaan ryhmän hallitus päättää niistä. Edellä mainittu kuntarahoituksen periaate on maa- ja metsätalousministeriön edellyttämä malli Leader-ohjelmien rahoituksen saamiseksi.

Leader Suupohja jatkaa samalla toiminta-alueella kuin edellisellä ohjelmakaudella. Leader Suupohjan toiminta-alueeseen kuuluvat tällä hetkellä Kauhajoen ja Kurikan (pl. Jalasjärvi) kaupungit sekä Teuvan, Karijoen ja Isojoen kunnat. Toiminta pohjautuu Virtaa viisikkoon -kehittämisstrategiaan, jonka painopisteet ja läpileikkaavat teemat ovat seuraavat:

Kuva 4. Virtaa Viisikkoon-kehittämistrategian painopisteet.

Painopisteet sisältävät monenlaisia asioita ja kokonaisuuksia, joita ovat:

1. Vahvistetaan alueen elinvoimaa tukemalla uusien mikroyritysten syntymistä ja edistämällä olemassa olevien yritysten kannattavuutta, kilpailukykyä ja kasvamista. Edistetään osaavaan työvoiman saantia ja yritysten välistä yhteistyötä.
2. Vahvistetaan kylien ja paikallisyhteisöjen elinvoimaa ja yhteisöllisyyttä. Edistetään uudenlaisten palvelujen syntymistä ja käyttöönottoa, älykkäitä ratkaisuja, kiertotaloutta sekä osaamista. Tuetaan asumisen turvallisuutta ja omavaraisuutta sekä infrastruktuurin kunnossapitoa.
3. Edistetään alueen (luonto)matkailua ja kulttuuritoimintaa osana alueen pito- ja vetovoimaa sekä asukkaiden hyvinvointia.
4. Aktivoidaan alueen nuoria oman asuinseutunsa kehittämiseen ja osallisuuteen. Edistetään alueen kansainvälistymistä.

3.1.2. Yhdistyksen omat hankkeet vuonna 2023

3.1.2.1. Toimintaraha 2023-2027

(Toteutusaika 1.1.2023-31.12.2027)

Toimintarahalla mahdollistetaan paikallisen kehittämisstrategian mukainen Leader-ryhmän toiminta sekä lisätään paikallisten toimijoiden aktiivisuutta ja tietämystä Leader-toiminnasta.

Toimintaraha -hankkeen keskeisiä tavoitteita ja toimenpiteitä ovat:

1. Leader-toimiston ylläpitäminen Kauhajoella ja Kurikassa.
2. Leader-ohjelman koordinointi. Ohjelmaa varten on palkattu toiminnanjohtaja, taloussuunnittelija, kehittämissuunnittelija. Myös muut yhdistyksen työntekijät voivat tehdä tarvittaessa työtä hankkeelle.
3. Leader-ryhmän hallituksen sekä muiden mahdollisten Leader-toimintaan liittyvien työryhmien toiminnan mahdollistaminen.
4. Leader-rahoituksesta tiedottaminen, erilaisten tiedotustilaisuuksien tai -tapahtumien järjestäminen ja tiedotusmateriaalin tekeminen. Mahdollisuuksien mukaan ostetaan ostopalveluna viestintäammattilaisen palveluita.
5. Hankehakijoiden ja -vetäjien opastaminen ja neuvominen.
6. Leader-ryhmän yhteistyösuhteiden ja verkostosuhteiden hoitaminen.
7. Hankkeessa työskentelevien henkilöiden, yhdistyksen hallituksen ja jaostojen jäsenten tietotaidon ylläpitäminen osallistumalla erilaisiin koulutuksiin ja tilaisuuksiin tai järjestämällä niitä itse.
8. Kansainvälinen yhteistyö ja yhteistyöhankkeiden valmistelu.

Yhdistyksen työntekijöiden työhyvinvointiin on panostettu mm. ottamalla ergonomia-asiat hyvin huomioon uudessa toimistossa, hankkimalla työntekijöiden käyttöön Break pro -taukoliikuntasovellus ja järjestämällä puolivuositain yhteistä TYHY-toimintaa. Vuoden 2023 aikana kokeillaan mahdollisuutta hoitaa omaa kuntoaan liikkumalla työajalla 1h/vko kuntosalilla tai ryhmäliikunnassa. Vuosittain pidetään myös kehityskeskustelut.

3.1.2.2. Toimintaraha siirtymäkausi

(Toteutusaika 1.1.2022-30.4.2025)

Siirtymäkauden toimintarahalla hoidetaan keväälle 2025 saakka kauden 2014-2020 sekä sitä seuranneen siirtymäkauden loppuunsaattamiseen liittyviä tehtäviä. Tällaisia ovat muun muassa hanke- ja maksatusneuvonta sekä tarvittavat raportoinnit.

Leader-tiedotustoiminta

Leader-toiminnan luonteeseen kuuluu avoimuus ja tietojen vaihto. Avoimuusperiaatteen mukaisesti hyväksytyistä hankkeista ja yhdistyksen toiminnasta tiedotetaan yhdistyksen verkkosivuilla (www.leadersuupohja.fi), sosiaalisen median kanavissa (Facebook, Instagram, Twitter, LinkedIn), kuudesti vuodessa ilmestyvässä sähköisessä uutiskirjeessä, ilmoituksissa painetuissa ja sähköisissä julkaisuissa.

Toiminnasta ja rahoitusmahdollisuuksista viestivä materiaali uudistetaan kokonaan vastaamaan ohjelmakauden 2023-2027 uutta graafista ja viestinnän ohjeistusta. Viestinnän painopisteinä vuonna 2023 ovat uudet tukimuodot ja rahoituksen haku, edellisen ohjelmakauden tulokset ja vaikuttavuus sekä viestintäyhteistyön aloittaminen Etelä-Pohjanmaan alueelle valittavan maaseutuviestinnän koordinaattorin (ns. alueviestijä) kanssa.

Ulkoista viestintää tehdään Etelä-Pohjanmaan tasolla Uhoo-uutiskirjeen ja Maaseutu.fi -sivuston uuden aluesivun kautta (arvioitu julkaisuaika 02/2023). Etelä-Pohjanmaan Leader-ryhmien yhteinen viestintätiimi kokoontuu säännöllisesti ja viestinnälliset panostukset aikatauluineen on kirjattu Leader-toiminnan vuosikelloon. Yhteistyöhön osallistuu maaliskuusta 2023 alkaen myös Etelä-Pohjanmaan alueella työskentelemään valittu maaseutuviestinnän koordinaattori.

Sisäisen viestinnän välineinä hyödynnetään muun muassa viikoittaisia tiimipalavereita, WhatsApp-ryhmää, Microsoft Teamsin sisältöjä ja sähköisiä kalentereita.

3.1.2.3. Omistajavaihdoksilla kasvua ja elinvoimaa

(Toteutusaika 15.2.2022–31.12.2023)

Suupohjan alueella on huomattava määrä yrittäjiä, jotka suunnittelevat yrityksensä myymistä seuraavan viiden vuoden sisällä. Pääosa yrityksistä on pieniä alle viisi työntekijää työllistäviä yrityksiä. Kaikille niille ei löydy jatkajaa suvusta tai henkilökunnasta, jolloin jatkaja on löydettävä muualta. Yrityskauppa on usein monitasoinen ja monivaiheinen prosessi, jossa asiantuntijan apu on niin myyjän kuin ostajankin etu. Myyntiin tulevien yritysten omistajat tarvitsevat monesti sparraamista sekä yritysasiantuntijaverkoston osaajien apua, että kaupankäynti saadaan vauhtiin. Samoin mahdolliset ostajat tarvitsevat apua yritysten löytymiseen sekä prosessin läpiviemiseen. Omistajanvaihdosaihe kaipaa alueellamme vahvempaa esille tuontia. Hankkeen päätavoitteena on edesauttaa yrityskauppojen syntymistä alueellamme.

Hankkeessa järjestetään omistajanvaihdoksiin liittyviä tilaisuuksia ja niiden anti jaetaan myös Leader Suupohjan verkkosivuille. Verkkosivuilla olevaa tietopankkia täydennetään ja päivitetään. Samaan paikkaan kerätään myös tiedot alueella käytettävistä omistajanvaihdospalveluista. Hankkeen tapahtumia sekä omistajanvaihdosaihetta nostetaan esille Leader Suupohjan verkkosivuilla, sosiaalisessa mediassa ja alueen sanomalehdissä. Hankkeessa tehdään vahvasti yhteistyötä alueen muitten omistajanvaihdosasiantuntijoiden sekä kuntien elinkeinohenkilöiden kanssa.

Hankkeen työntekijänä toimii Aili Raudla-Majakangas.

3.1.2.4. Visit Suupohja sykehdyttää

(Toteutusaika 1.1.–31.12.2023)

Visit Suupohja-brändi ja sivusto visitsuupohja.fi ovat saaneet hyvän vastaanoton alueen asukkaiden ja matkailujoiden keskuudessa. Koronan tuoman kotimaanmatkailun innostuksen myötä on noussut esiin tarpeita Visit Suupohja -konseptin edelleen kehittämiseksi. Matkailijat haluavat saada sivustolta yhä enemmän ja tarkempaa tietoa, mutta myös elämyksellistä sisältöä.

Visit Suupohja sykehdyttää hankkeessa kehitetään Visit Suupohja -brändiä ja visitsuupohja.fi -sivustoa siten, että se vastaa yhä paremmin alueen asukkaiden ja matkailijoiden tarpeita. Hankkeessa lisätään sivuston monimediaista ja -kanavaista viestintää sekä luodaan toimintamalli somemarkkinointiin. Sivustosta tuotetaan myös sähköistä markkinointimateriaalia, jolla viestitään sivuston olemassaolosta sekä sen tarjoamista sisällöistä matkailijoille. Sosiaalisella medially on paljon potentiaalia visitsuupohja.fi -sivuston markkinoinnissa ja kohteiden esille tuomisessa. Kohteet halutaan tuoda esiin myös helposti sosiaalisessa mediassa, sillä näin saadaan houkutelua sivustolle lisää kävijöitä ja alueelle matkailijoita. Hankkeessa järjestetään myös alueen toimijoille viestintäkoulutusta ja yritetään saada Etelä-Pohjanmaan tapahtumakalenteri aktiivisemmin toimijoiden käyttöön.

Hankkeessa toimii hanketyöntekijänä Riikka Timonen.

3.1.2.5. Vauhtia valokuituun

(Toteutusaika 1.2.2021–31.12.2023)

Vauhtia valokuituun-hankkeen tavoitteena on saada valokuitu mahdollisimman monen eteläpohjalaisen saataville. Hankkeessa tiedotetaan valokuidun eduista ja sen tuomista mahdollisuuksista, sekä aktivoidaan eri tahoja valokuituhankkeisiin. Lisäksi kartoitetaan valokuitutarvekyselyn avulla mahdollisia investointikohteita.

Hankkeen toimialueena on koko Etelä-Pohjanmaa ja erityisesti ne alueet, joilla valokuituverkon kattavuus on huono. Hanketta toteuttavat Etelä-Pohjanmaan Leader-ryhmät yhdessä ja hankkeen hallinnoijana toimii Leader Liiveri. Hanketta rahoittaa Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus. Hanke jatkuu vielä kesään 2023 asti. Tänä vuonna hankkeessa keskitytään valokuituasioden lisäksi digikatselmusten tekemiseen kylien kokoontumistiloihin. Digikatselmuksia varten luodaan toimintamalli, jota voidaan myös jatkossa käyttää. Digikatselmuksissa käydään läpi kiinteistön tietoliikenneyhteydet ja nykyiset digitaaliset palvelut sekä mietitään millaisia tarpeita kiinteistöllä tai sen käyttäjillä on tulevaisuudessa digitaalisuuteen liittyen.

Hankkeen vetäjinä toimivat Leader Suupohjan ja Leader Liiverin alueella tietoverkkoasiantuntija Mikko Ojainväli ja ostopalveluna Mika Ahonen digikatselmuksiin liittyen. Leader Aisaparin ja Leader Kuudestaan alueilla ei ole hankkeella varsinaista työntekijää.

3.1.2.6. Digikatselmukset yleishyödyllisissä tiloissa

Jos Vauhtia valokuituun-hankkeessa tehdyt digikatselmukset nähdään hyvinä ja tarpeellisina, haetaan aiheen ympärille oma hanke. Digikatselmuksien lisäksi hankkeessa opastetaan kiinteistöjen vastuuhenkilöitä ja käyttäjiä hyödyntämään digitaalisuutta yhä enemmän ja näin helpotetaan erilaisten tilojen käyttöä ja saadaan kustannussäästöjä. Hankkeessa käydään myös hakemassa hyviä esimerkkejä muilta alueilta niin Suomessa kuin ulkomailla. Hankkeeseen olisi tarkoitus palkata 1-2 hlöä ja toiminta-alueena olisi koko Etelä-Pohjanmaa.

3.1.2.7. Kestävä kehitys kylissä

Kestävä kehitys, ilmastonmuutoksen ehkäiseminen ja ympäristöä parantavat toimet ovat CAP27-rahoituskauden tärkeitä tavoitteita. Etelä-Pohjanmaan Leader-ryhmät panostavat myös näihin teemoihin ja hakevat vuoden 2023 aikana hankkeen teemojen edistämiseksi erityisesti maakunnan asukkaiden ja yhteisöjen osalta. Hankkeeseen olisi tarkoitus palkata 1-2 hlöä ja toiminta-alueena olisi koko Etelä-Pohjanmaa.

3.2. Kansainvälinen hanketoiminta

Leader Suupohja kehittää tavoitteellisesti kansainvälistä toimintaansa myös vuoden 2023 aikana. Tulevaisuuden tekijät -hankkeessa on oma kansainvälinen Erasmus+-rahoituksella toteutettava kansainvälinen osuus, johon kuuluu Suomessa ja Espanjassa järjestettävät nuorisovaihdot helmikuussa ja heinäkuussa 2023. Lisäksi Leader Suupohjan valmistelee Geoparkin ja-ympäristökasvatuksen ympärille keskittynyttä yhteistyöhanketta Leader Pohjois-Satakunnan sekä saksalaisen ja itävaltalaisen hankekumppanin kanssa. Myös hankeyhteistyötä Viron kanssa jatketaan jollakin aikavälillä.

Muihin kansainvälisiin hankkeisiin osallistutaan toimintavuoden aikana mahdollisuuksien mukaan.

3.2.1. Yhdistyksen omat kansainväliset hankkeet vuonna 2023

Leader Suupohja on sopinut alustavasti hankeyhteistyöstä Viron Leader-ryhmän Kirderanniku Koostöökogun kanssa. Kun Viro saa uuden ohjelmakauden virallisesti avatuksi, voidaan kansainvälistä yhteistyöhanketta alkaa suunnittelemaan. Hanke alkaa kuitenkin todennäköisesti vasta vuonna 2024.

3.3. Kylien kehittäminen

Kylien kehittäminen on yksi yhdistyksen päätoiminta-alueista. Yhteistyö kylätoiminnan saralla on vilkasta niin suupohjalaisten kuin eteläpohjalaisten kylätoimijoiden, Kylille-hankkeiden työntekijöiden ja Leader-ryhmien kanssa.

3.3.1. Yhdistyksen omat kylien kehittämishankkeet vuonna 2023

3.3.1.1. Kylille III

(Toteutusaika 1.1.2020 – 31.12.2023)

Hanketta toteuttavat Etelä-Pohjanmaan Leader-ryhmät yhdessä ja hankkeen hallinnoijana toimii Leader Aisapari. Hankkeelle on saatu rahoitus Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksesta. Hankkeessa on neljä pääteemaa. Kukin ryhmä perehtyy erityisesti oman teemansa kysymyksiin ja rakentaa hyviä käytäntöjä muiden ryhmien sovellettaviksi. Toimintamalli on todettu erinomaiseksi tavaksi viedä asioita eteenpäin – erikoistumisen vuoksi teemoissa päästään syvemmälle ja hyviä käytäntöjä jakamalla ja jatkamalla päästään entistä pidemmälle.

Teemat ja vastuut:

Osaava ja osallistava kylä / Aisapari ry

Kiertotaloutta kylille / Kuudesta ry

Hyvinvoivat kylät / Suupohjan kehittämissyhdystys ry

Arjen turvaa kylille / Liiveri ry

Kuva 5. Kylille III-hankkeen teemat.

Hanke kestää Leader Suupohjan osalta todennäköisesti kesään 2023 asti. Vuodelle 2023 suunniteltuja konkreettisia uusia toimia on mm. Hyvinvointi-haasteen toteuttaminen, jossa noin kolmen viikon välein järjestetään hyvinvointiaiheisia tilaisuuksia ja lajikokeiluja. Haasteen alussa ja lopussa otetaan kehonkoostumusmittaukset, lopuksi haasteeseen osallistuneet palkitaan.

Muita uusia avauksia ovat mm. kulttuuri- ja historiakävelyt (mm. kulttuurihistoriallisesti arvokas Kurikan Lakkitehdas, museokierrokset ja kotiseututalot). Ikäihmisille järjestetään Konstikoppaesittelyjä. Konstikoppa on kiertävä teknologianäyttely arkea ja turvallisuutta helpottavista apuväleistä erityisesti ikäihmisille. Neljän kylähankevetäjän yhteistyönä järjestetään kylissä Virtuaali-illat, joissa mukana olevien kylien kesken ohjelma striimataan muille kylille eli näin saadaan mukana olevat kylät ”yhteen”. Jätelain uudistuksen takia järjestetään myös infotilaisuuksia jätelain muutoksista, lajittelusta ja kierrätyksestä yhteistyössä alueen jäteyhtiöiden kanssa.

Lisäksi jatketaan digiopetusta/-kahviloiden pitoa, koko perheen kyläturvallisuuspäiviä ja 72 h varautumiskoulutuksia sekä Euroopan kulttuuriympäristöpäiviin ja muihin valtakunnallisiin kampanjoihin osallistumista. Yhteistyössä muiden hankkeiden kanssa järjestetään mm. työpajoja ja kampanjoita ja markkinoidaan kyliä Avoimet kylät päivänä.

Kylille-hankkeen vetäjänä toimii Tuija Takamäki.

3.3.1.2. Älykkäät kylät -hanke

Uutta kylien kehittämiseen painottuvaa hanketta aletaan valmistella jo keväällä 2023. CAP27-rahoituskaudella on tavoitteena edistää Älykkäät kylät-teemaa. Se voi pitää sisällään monenlaista kylien ja yhteisöjen kehittämistä mm. digitaalisten palvelujen ja verkkoviestinnän kehittämistä, tietoliikenneyhteyksien parantamista, yhteistyön tukemista kylien, julkisten toimijoiden, yritysten ja palvelutuottajien välillä lähipalveluiden ylläpitämiseksi ja elvyttämiseksi sekä uusien palvelutuotannon vaihtoehtojen selvittämistä, esimerkiksi yhteiskunnallinen yrittäjyys. Myös vapaaehtoistyön ja asukastoiminnan arvostusta pitäisi parantaa ja uusia toimijoita aktivoida. Hankkeeseen olisi tarkoitus palkata työntekijä joka Leader-ryhmään ja toiminta-alueena olisi koko Etelä-Pohjanmaa.

3.4. Nuorten aktivointi ja osallisuus

Nuorisotoimintaa aktivoidaan tiedottamalla nuorille ja nuorten parissa toimiville aikuisille heille suunnatusta toiminnasta, Leader-rahoituksesta ja muista rahoitusmahdollisuuksista. Tarvittaessa avustetaan nuoria tai nuorten kanssa toimivia aikuisia eri rahoituslähteiden käytössä ja hakemusten laatimisessa.

Vuonna 2023 jatketaan Leader Suupohjan oman nuorisajaoston toimintaa. Jaosto koostuu toiminta-alueen aktiivisista ja vaikuttamishaluisista nuorista, jotka haluavat olla mukana vaikuttamassa nuorten asumisen, elämisen ja harrastusmahdollisuuksien kehittämiseen. Nuorisajaosto aktivoi ja arvioi NuorisoLeader-rahahakemuksia ja antaa lausunnon Leader-hankkeista, joissa on nuorisoon kohdistuvia toimia. Jaosto kokoontuu säännöllisesti, suunnittelee erilaisia nuorten tapahtumia ja osallistuu valtakunnalliseen nuoriso-Leader-toimintaan.

Nuorten ryhmille suunnattua NuorisoLeader-rahaa on haettavissa pieniin projekteihin, jolla parannetaan nuorten hyvinvointia, viihtyvyyttä ja osallisuutta. Tavoitteena on synnyttää uudenlaista toimintaa, sekä saada uusia toimijoita mukaan kehittämistyöhön ja hankkeisiin.

3.4.1. Yhdistyksen omat nuorten hankkeet vuonna 2023

3.4.1.1. Tulevaisuuden tekijät

(Toteutusaika 1.4.2022-31.12.2023)

Media- ja ympäristökasvatus, nuorten osallistaminen, kansainvälisyys sekä nuorten aktivointi oman kotiseutunsa kehittämiseen. Nämä ovat Tulevaisuuden tekijät -hankkeen ydinteemat. Hankkeessa kehitetään myös Leader Suupohjan nuorisajaoston toimintaa ja jäsenten osaamista.

Hankkeen media- ja ympäristökasvatuksellisia toimenpiteinä ovat teemalliset työpajat, kiertävät peli-illat vaihtuvalla mediakasvatusteemalla sekä kohderyhmän tutustuttaminen pelialaan ja sen mahdollisuudet koulutus- ja ammatinvalintana. Nuorten osallisuuteen ja vaikuttamiseen rohkaisemiseksi järjestetään osallisuusiltoja eri nuorten ryhmille, aktivoidaan alueen nuoria NuorisoLeader -rahoituksen hakuun, järjestetään välituntiaktiviteetteja ja -vierailuja oppilaitoksissa sekä käynnistetään oman asuinseudun kehittämisideakilpailu. Hankkeen aikana tarjotaan nuorille mahdollisuuksia kansainvälisten kokemusten kartuttamiseen mm. osallistumalla alueidenvälisiin Erasmus+ nuorisovaihtoihin sekä tiedotetaan erilaisista kansainvälistymismahdollisuuksista.

Hankkeessa työskentelee hankesuunnittelijana Janne Taipaleenmäki.

3.5. Yritys-, Yhteisö- ja NuorisoLeader-raha

Yritys-, Yhteisö- ja NuorisoLeader-rahaa myönnetään kylien/yhteisöjen, nuorten ryhmien ja yritysten pieniin investointeihin ja kehittämisprojekteihin. Rahoituksella halutaan luoda uutta toimintaa ja tukea pienten mutta tarpeellisten projektien toteutumista. Tavoitteena on saada uusia ja erilaisia toimijoita mukaan oman asuin- ja elinympäristönsä kehittämiseen. Rahoitus myönnetään Leader Suupohjan omista varoistaja. Hakijoiden tulee Yritys- ja YhteisöLeader-rahamen osalta olla Suupohjan Kehittämisyhdistys ry:n jäseniä.

4. Muu toiminta ja yhteistyötahot

Yhdistyksen edustajat osallistuvat toimintavuoden aikana myös muuhun seudulliseen, maakunnalliseen, valtakunnalliseen ja kansainväliseen kehittämistyöhön. Alueiden välinen ja kansainvälinen toiminta on näkyvästi mukana kehittämisyhdistyksen toiminnassa myös Leader-hankkeiden ulkopuolella.

Vuonna 2023 on suunnitteilla tai meneillään seuraavia toimintoja:

- Yhteistyö muiden Etelä-Pohjanmaan Leader-ryhmien kanssa jatkuu vuonna 2023 aktiivisena. Toimintaryhmien tapaamisia järjestetään säännöllisesti. Aktiivisempaa yhteistyötä tehdään myös Leader Pohjois-Satakunnan, Leader Yhyreksen ja Leader Aktion Pohjanmaan kanssa.
- Vertaisauditointia jatketaan Rieska Leaderin kanssa.
- Etelä-Pohjanmaan Leader-ryhmillä on varsinaisen jäsenen paikka maakunnan yhteistyöryhmässä sekä sihteeristössä. Sihteeristössä on myös varajäsenen paikka. Edustus on vaihtuva Leader-ryhmien toiminnanjohtajien kesken.
- Leader Suupohjalla on edustus myös ELLE-ryhmässä, jossa jäsenenä on toimintaryhmien edustajien lisäksi ELY-keskuksen virkamiehiä. ELLE-ryhmässä käsitellään mm. yhteisiä linjauksia hankkeisiin liittyen ja tiedotetaan ajankohtaisista asioista.
- Etelä-Pohjanmaan Leader-ryhmät ovat mukana myös vuonna 2021 perustetussa järjestöneuvostossa.
- Yhteistyötä tehdään aktiivisesti myös omalla alueella.

Suupohjan Kehittämisyhdistyksellä on ollut syksystä 2012 lähtien käytössään laatukäsikirja. Laatukäsikirjaa päivitetään edelleen suunnitelman mukaisesti ja yhdistyksen toimintaa kehitetään laatukäsikirjassa esitetyllä tavalla.

Suupohjan seutuviestintä

Leader Suupohja koordinoi seudullista viestintää ja viestintätoimintaa. Viestintätoimiin kuuluvat Leader Suupohjan lisäksi Kauhajoen kaupunki, Isojoen kunta, Karijoen kunta, Teuvan kunta sekä Suupohjan koulutuskuntayhtymä Vuoksi. Viestintätoimi laatii yhdessä vuosittaisen toimintasuunnitelman ja budjetin. Seutuviestinnällä tehdään alueen yhteisiä viestintä- ja markkinointiprojekteja, järjestetään koulutuksia toimijoille sekä pidetään yllä visitsuupohja.fi -sivustoa. Vuoden 2023 seutuviestinnän rahoituksella toteutetaan mm. Visit Suupohja -kesäjulkaisu 2023.

SUUPOHJAN KEHITTÄMISYHDISTYS RY

Liite

TULO- JA MENOARVIO VUODELLE 2023

	<u>Budjetoitu</u>		<u>Toteutunut</u>	
	<u>vuodelle 2023</u>		<u>vuosi 2022</u>	
Varsinainen toiminta				
Tuotot		588 000,00		544 479,85
Kulut				
Henkilöstökulut	-365 000,00		-365 410,54	
Poistot	-6 500,00		-7 436,02	
Muut kulut	-216 500,00	-588 000,00	-170 222,89	-543 069,45
Varsinainen toiminta yhteensä		0,00		1 410,40
Tuotto- / Kulujäämä		0,00		1 410,40
Varainhankinta				
Tuotot				
Jäsenmaksutuotot	7 500,00		6 990,00	
Liiketoiminnan tuotot	0,00	7 500,00	0,00	6 990,00
Kulut				
Liiketoiminnan kulut		0,00		0,00
Varainhankinta yhteensä		7 500,00		6 990,00
Tuotto- / Kulujäämä		7 500,00		8 400,40
Sijoitus- ja rahoitustoiminta				
Tuotot	0,00		0,00	
Kulut	0,00	0,00	0,00	0,00
Sijoitus- ja rahoitustoiminta yhteensä		0,00		0,00
Tuotto- / Kulujäämä		7 500,00		8 400,40
Yleisavustukset				
Tuotot	33 500,00		33 919,00	
Kulut	-38 500,00	-5 000,00	-46 781,24	-12 862,24
Tilikauden tulos		2 500,00		-4 461,84
Tilinpäätössiirrot				
Siirrot vapaisiin rahastoihin		-6 500,00		-6 000,00
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)		-4 000,00		-10 461,84

